

Ministerstwo Spraw Wojskowych

Poczta polowa 53

28.IV.

1924 r.

(SZTAB GENERALNY)

Oddział II informacyjny

Nr. 11306 II

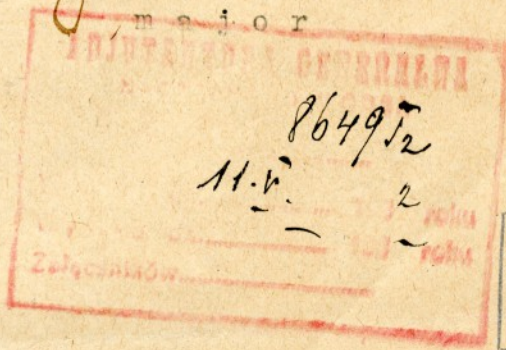
Do

Adjutantury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości artykuł p.t. "Konferencja sztabu dowództwa wojsk Ukrainy, Krymu i floty czarnomorskiej", umieszczony w "Komuniście" z dn. 7.III.22

Szef Wydziału Organizacyjnego

Jukotowski
major

164
PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

M

Konferencja składu dowództwa wojsk

Ukrainy, Krymu i floty czarnomorskiej.

11306

(podaje "Komunista" z dn. 7. III. 22 r.
- organ partji komunistycznej wychodzący w Charkowie).

Zbrojna siła Polski i Rumunji

Sprawozdanie tow. Longvé *Stefan sprawozdanie 27*

Przypadko mi w udziale nakreślenie wam w słowach krótkich organizacji tych sił zbrojnych, z którymi zetknięcie nasze na polu jest prawdopodobne: Polski i Rumunji. *Wzrost sprawozdania*

Zacznę od Polski. Obecna armja polska powstała z kilku oddziałów mających jedynie wspólny język. Jeśli chodzi o duch, przygotowanie wojskowe, zabarwienie polityczne - części składowe armji polskiej jaskrawo różnią się od siebie. Podstawową częścią armji polskiej, która dotąd zachowała kierownictwo ideowe - są tak zw. Legjony Polskie, duchowym kierownikiem których był Józef Piłsudski. Legjony powstały w roku 1907, rekrutując się z różnorodnych elementów pochodzących z armji ~~państwa~~ obcych o różnym przygotowaniu wojskowym. Skompletowanie obecnej armji polskiej w okresie wojny z nami, nie miało charakteru organizacyjnego, przeprowadzono je w miarę rozszerzania się terytorjów polskich. Dla ułatwienia skompletowania armji podzielono Polskę na okręgi, dawniej generalne, lecz wobec tego, że Polska również i w dziedzinie sztuki wojennej ^{potrzeb} pozostaje pod wpływem Francji, poszła ona śladami systemu francuskiego ^{armji} i stworzyła u siebie okręgi korpusne. Wyższy zarząd wojskowy polskiej skoncentrowany jest w ~~armji polskiej~~ rękach ministerstwa spraw wojskowych, które dzieli się na: Sztab Generalny i Gabinet Ministra spraw

PREUSSIAN
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

inteligencji z braku innych zajęć, traktując to li tylko, jako pracę zarobkową. Każde z tych ~~armii~~^{armii} posiada swój dział humorystyczny, tematem dowcipów jest ~~niezmiennie żyd~~^{niezmiennie żyd}, w tej dziedzinie pisma nie idą naprzód. Jak już powiedziałem armja polska została skompletowana z elementów różnorodnych, odnosi się to również i do składu oficerskiego. Na pierwszym miejscu stoją oficerowie legjonowi, którzy się pierwsi nam przeciwstawili. Wobec tego, że oficerowie legjonowi nie są zawodowymi, wywołuje to cały szereg narzekania przy weryfikacji ze strony pozostałych oficerów, co stwarza właśnie nieporozumienia.

Armja rumuńska, chociaż historycznie starsza jest od armji polskiej, faktycznie w chwili obecnej jest równie młoda, jak armja polska. Chodzi o to, że w okresie wojny imperjalistycznej armja rumuńska prawie zupełnie została zniweczona. Na samym początku wojny z liczby zmobilizowanych w ciągu paru tygodni Rumunja straciła połowę żołnierzy. Wprawdzie tak znaczne straty przypisać można ^{nie tyle} odwadze i wytrzymałości armji rumuńskiej, ile jej złemu wyćwiczeniu, oraz materialnemu zaopatrzeniu. Skutkiem tego Niemcy dosłownie zmietli oddziały rumuńskie, gdyż te nie udawały nawet stawić im oporu. Gruntowną reorganizację przeprowadzono latem 1917 r. kiedy pod kierownictwem francuskich instruktorów dokonywano reorganizacji armji rumuńskiej. Przy pomocy umiejętnego wykorzystywania zajęć swych sąsiadów armja rumuńska "dopekniła" swe zapasy i uzbrojenie. Kompletowanie armji rumuńskiej przeprowadza ^{no} prawie w ten sam sposób, co i armji polskiej.

Cała Rumunja podzielona jest na wojskowe okręgi ^{wojskowe} ~~wojskowe~~, podporządkowane miejscowemu dowództwu garnizonu, przyczem ^{każdy} ~~każdy~~ okręg ^{ma} ~~ma~~ obowiązek zapewnienia określonego oddziału wojskowego. Wyjątek w tym względzie stanowi Besarabja, z której rekrutuje się materiał dla wszystkich garnizonów, mimo iż Besarabja własnego garnizonu nie posiada. ~~Robi się to ze względów politycznych, gdyż Besarabja pod tym~~

Czyni się to ze względów politycznych, gdyż Besarabja pod tym względem jest dosyć podejrzana. Odnośnie do przygotowania bojowego i skompletowania korpusu oficerskiego w Rumunji, rzecz przedstawia się za wszelkich miar niepomyślnie ze względu na marnie uposażenie oficerów. Nieumiajętność w dobieraniu składu dowództwa i niemożność utrzymania go w armji wyraża się w tem, że rząd rumuński dla utrzymania korpusu oficerskiego równocześnie daje pensje oficerom na kolejach dla polepszenia bytu materialnego. W ostatnich czasach stan korpusu oficerskiego uległ zmianie na lepsze, ale i teraz nie jest pomyślny.

Edolność bojowa ^{oddziałów} armji rumuńskiej bardzo jest ^{różnorodna} ~~zmienna~~, ulega nieustennym wahaniom. Elektóre pułki uzbrojone są b. marnie, natomiast inne posiadają olbrzymie zapasy broni. Jeśli chodzi o kawalerję, to najlepsze są te oddziały, które się rekrutują z pośród węgrod, lecz jest ich nieznamna tylko ilość. Kawalerzyści pochodzący z Rumunji nie przedstawiają specjalnej wartości bojowej. W związku z rozwojem naszej kawalerji i zwycięstwami jej osiągniętymi na różnych frontach, dowództwo rumuńskie zaczęło seracnie bardziej uwagę na kawalerję.

Oddziałami do szczególnych poruczeń są - korpusy: graniczny i ła-darmerji. Korpus graniczny pełni służbę celną i podporządkowany jest Ministerstwu Finansów. Odnośnie zaopatrywania armji powiedzieć można, że zakładom źródł^{tem} jego jest zagranica, nie tylko w dziedzinie uzbrojenia artyleryjskiego, ale i umundurowania. Armja rumuńska najbardziej uzależniona jest od Francji, i co za tem idzie uzależnia armję i politykę rumuńską od dowództwa francuskiego, które uzbrajać będzie i zaopatrywać armję rumuńską w miarę własnych interesów. Stan wojsk armji rumuńskiej jest następujący: większą jej część stanowią masy włościańskie niedoświadczone klasowo, w przeważnej ilości analfabeci, są ślepym narzędziem w rękach swych dowódców. W ostatnich czasach jednak po zagarnięciu całego szeregu okry^tów nie należących dawniej do Rumunji, armja rumuńska stała się

pryczyną niemałych kłopotów dowództwa, z następujących względów: Oficerski korpus rumuński stanowi przeważnie klasa szlachecka, którą dzieli przepaść od mas narodowych. Prócz tego językiem potocznym (bojarów), a więc i oficerów jest język francuski, a nie rumuński, co stwarza jeszcze większą przepaść między oficerem a żołnierzem armii rumuńskiej.

Przy włączeniu do armii rumuńskiej ludności Besarabji, Węgier, Niemiec i mieszkańców zagarniętych przez Rumunję Transylwanji i Bukowiny, sytuacja uległa zmianie i dowództwo rumuńskie wzięło się do politycznego przygotowania swej armii. Wprawdzie przygotowania te sprowadzające się do patriotycznej rumunizacji armii są przeszarżowane i bardzo znacznych wyników dać nie mogą. Stan rumuńskich kolei żelaznych jest niepomysłny. Ruch kolejowy nie regularny, znaczna ilość linii kolejowych odrabia tylko 10% swej normalnej pracy.

Powiem jeszcze słów kilka o białogwardzistach.

O markutowcach mówić tu nie będę. Wprawa ta nas nie dotyczy. Oczywiście Petlura i Sawinkow sami przez się nie przedstawiają wielkiego niebezpieczeństwa, chociażby dlatego, że ich zapasy finansowe są w stanie opłakanym. Oddziały kozackie Wrangla nie posiadają koni, a bez koni kozacy bić się nie będą. Wszystkie przygotowania białogwardzistów pozostają w ścisłym związku z konferencją genueńską. Nie przedstawiają oni realnej siły, lecz niepodziałki nie są wykluczone, gdyż nie tylko białogwardzistom zależało na niedopuszczeniu Rosji sow. do Genui.